

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH DLA GMINY
PORĄBKA NA ROK 2008,
stanowiący część strategii integracji i polityki
społecznej.**

**Alkohol stanowi jedno z najistotniejszych zagrożeń dla
zdrowia obywateli Unii Europejskiej.**

Mapa polskich problemów alkoholowych

- 1. Picie alkoholu przez młodzież.**
- 2. Uszkodzenia zdrowia osób uzależnionych od alkoholu.**
- 3. Uszkodzenia zdrowia związane z nadużywaniem alkoholu.**
- 4. Zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym
przemoc domowa.**
- 5. Naruszenia prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu,
w tym prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym.**
- 6. Naruszenia prawa związane z alkoholem.**
- 7. Straty ekonomiczne, uszkodzenia środowiska pracy.**

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oparty jest na wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji:

- 1) Gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych,**
- 2) Wojewódzkie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych,**
- 3) Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych.**

ROZDZIAŁ I

§ 1

Stan Problemów Alkoholowych Gminy Porąbka **(dane zebrane z lat 2005, 2006, 2007).**

Zarówno sto lat temu jak i obecnie ludzie zajmujący się problematyką alkoholową szukali skutecznych dróg i metod postępowania. Poszukiwania te trwają nadal, a zatem do dziś nie udało się znaleźć uniwersalnych „odpowiednich i skutecznych metod” w zakresie walki czy też przeciwdziałania. Wytoczono natomiast szereg kierunków postępowania zarówno o charakterze profilaktycznym jak i terapeutycznym, jaka będzie ich skuteczność rozstrzygnie czas. To co obserwujemy już dziś niestety, to wciąż rosnąca ilość osób nadużywających alkoholu, szczególnie wśród ludzi młodych, a w dalszej kolejności całą sferę problemów które pojawiają się we wszystkich dziedzinach życia. Spośród licznych problemów społecznych jakie występują w naszym kraju problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie, dlatego też działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej.

Ks. Marek Dziewiecki „Alkohol nie jest groźny jedynie dla tych, którzy umieją dojrzałe myśleć, kochać i pracować”.

§ 2

Stan zasobów w ludziach w zakresie profilaktyki uzależnień: na 30.09.2007r.

Liczba mieszkańców Gminy.

Ogółem. 14.901- w tym;

Bujaków- 2.175

Czaniec- 5.546

Kobiernice- 3.334

Porąbka- 3.846

Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach na 30.09.2007r.

Szkoły Podstawowe; 1.017 uczniów

Gimnazja; - 548 uczniów,

Nauczyciele: - 199

Ogółem: 1.565 uczniów, 199 nauczycieli.

Z danych uzyskanych od pedagogów szkolnych, jak również osób zajmujących się bezpośrednio problemami wychowawczymi występującymi w szkołach można stwierdzić iż około 5% uczniów sprawia szczególne trudności wśród których można wymienić: palenie papierosów, picie alkoholu, wywoływanie bójek, stosowanie agresji, wagarowanie, kradzieże, wandalizm. Istnieje również liczna grupa uczniów, która przejawia problemy wychowawcze wynikające z ciężkiej sytuacji rodzinnej (np. niska frekwencja, niedożywienie, brak higieny osobistej) czego powodem może być również choroba alkoholowa członka rodziny). Te obserwacje praktycznie potwierdzają się rokrocznie, dlatego bazując na takich informacjach można stwierdzić, iż każda placówka ma różnorodne problemy związane z ww. zachowaniami, jednak nie występują one w dużej skali. Mimo to dostarczają wielu negatywnych doświadczeń i uświadamiają że dzieci i młodzież, a także kadra nauczycielska cały czas narażona jest na tego typu niekorzystne zjawiska, a czasem wręcz patologie. Dlatego we wszystkich szkołach prowadzona jest działalność profilaktyczna dostosowana do indywidualnych potrzeb szkolnych programów profilaktyczno-wychowawczych, szkolona jest również kadra nauczycielska w zakresie profilaktyki uzależnień, problematyki uzależnień, postępowania w przypadkach przemocy rówieśniczej, stosowania określonych procedur naprawczych.

Rynek napojów alkoholowych 01. 01 do 30.09.2007r.

1. Sklepy ze sprzedażą napojów alkoholowych- **47.**
2. Lokale gastronomiczne ze sprzedażą napojów alkoholowych- **23.**
Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada **212** mieszkańców
3. Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ostatnich trzech latach- **0.**
4. Liczba interwencji w związku łamaniem zasad sprzedaży alkoholu- **4.**
5. Liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do Wójta Gminy w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż alkoholu- **1.**
6. Liczba wręczonych mandatów za spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży alkoholu-**27.**

W ostatnich latach obserwujemy niewielki spadek punktów sprzedaży alkoholu, szczególnie jeśli chodzi o sklepy, co wpływa na zmniejszenie dostępności zakupu alkoholu, ponieważ wzrasta liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt.

§4

Stan problemów alkoholowych (2005,2006,2007r.)

I.

Ogólne dane uzyskane z analiz prowadzonych przez Komisariat Policji w Kobiernicach, bez podania w związku z alkoholem w kontekście poszczególnych kategorii, gdyż KP Kobiernice nie prowadził takiej statystyki w 2007 roku. Można jednak przyjąć, że znęcanie nad rodziną wiąże się bezpośrednio z alkoholem, jak również interwencje domowe głównie wykonywane są z powodu awantur wszczynanych pod wpływem alkoholu.

1. Dane liczbowe za okres 2005 roku.

- Podejrzeni o znęcanie się nad rodziną	11,
- Liczba interwencji domowych	169,
- Liczba osób dorosłych podejrzanych o popełnienie przestępstw	89,
- Wnioski skierowane do sądów grodzkich	18 ,
- Liczba wypadków drogowych	7,
- Liczba osób nieletnich podejrzanych o popełnienie przestępstw	2,

- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu 0,
- Liczba nietrzeźwych kierowców 23.

2.Dane liczbowe za okres 2006r.

- Podejrzani o znęcanie się nad rodziną: 7,
- Ogólna liczba interwencji domowych: 128,
- Podejrzani o popełnienie przestępstw : 73,
- Wnioski skierowane do sądów grodzkich 12,
- Liczba wypadków drogowych 2,
- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu 0,
- Nieletni podejrzani o popełnienie przestępstw 7,
- Liczba kontroli nietrzeźwych kierowców- 44,
- Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców 38.

3.Dane liczbowe za okres 01.01- 31.08.2007r.

- Podejrzani o znęcanie się nad rodziną: 5,
- Ogólna liczba interwencji domowych: 118,
- Podejrzani o popełnienie przestępstw: 49,
- Wnioski skierowane do sądów grodzkich: 6,
- Liczba wypadków drogowych: 8,
- Liczba osób nieletnich odstawionych do Izby Wyrzeźwień, bądź domu: 0,
- Nieletni podejrzani o popełnienie przestępstw: 8,
- Liczba kontroli nietrzeźwych kierowców: 34,
- Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców 27,
- Liczba założonych Niebieskich Kart 5.

Wnioski: Analizując powyższe dane, można stwierdzić że po roku 2005r., zauważalna jest tendencja spadkowa, jeśli chodzi o zarejestrowane przypadki przemocy domowej, oraz liczby interwencji domowych. Zmniejszyła się też skala popełnionych przestępstw. Niepokojący natomiast jest wzrost wypadków drogowych, jednak nie możemy jednoznacznie potwierdzić, iż głównym powodem jest alkohol, gdyż nie posiadamy takich informacji. Możemy tak wnioskować na podstawie danych ogólnokrajowych, gdzie alkohol nader często jest przyczyną wypadków drogowych, a w konsekwencji ofiar śmiertelnych i kalectw. Pozostałe kwestie kształtują się od kilku lat na podobnym poziomie. Gmina Porąbka zasadniczo nie różni się pod tym względem od innych gmin wiejskich w Polsce, natomiast program profilaktyki skonstruowany jest adekwatnie do indywidualnego spectrum problemów gminy.

II.

1.Liczba osób przyjętych do Izby Wyrzeźwień:

w roku 2005- 74
w roku 2006- 55
do 30.09.2007r.42

2.Liczba wniosków skierowanych do GKRPA:

w roku 2005- 22
w roku 2006- 31
do 30.09.2007- 21

3.Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rodzinnego:

w roku 2005- 7
w roku 2006- 20
do 30.09.2007- 11

4.Liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym:

w roku 2005- 119
w roku 2006- 105
do 30.09.2007- 94

5.Liczba porad psychologicznych:

w roku 2005- 100
w roku 2006- 107
do 30.09.2006- 95

6.Liczba porad prawnych:

w roku 2005- 213
w roku 2006- 234
do 30.09.2007- 164

7.Liczba osób z pełną dokumentacją w Przychodni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Bielsko- Biała ul. Mostowa 1.

w roku 2005- 19
w roku 2006- 16
do 30.09.2007r.- 20

8.Liczba osób pozostających w leczeniu Miejskiego Ośrodka Terapii Uzależnień oraz Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych w Bielsku Białej.

w roku 2004- 15
w roku 2005 - 12
w roku 2006 - 13

9.Liczba rodzin objętych pomocą GOPS:

w roku 2005- 404 w tym z powodu alkoholu: 51
w roku 2006- 392 w tym z powodu alkoholu: 23
do 30.06.2007r.- 320 w tym z powodu alkoholu: 17.

Na podstawie analizy powyższych danych można stwierdzić, iż od kilku lat systematycznie wzrasta liczba osób korzystających ze specjalistycznej terapii, oraz pomocy informacyjnej, prawnej i psychologicznej, w związku z nadużywaniem alkoholu przez najbliższego członka rodziny, a także występowania przemocy domowej. Natomiast maleje ilość osób trafiających do Izby Wyrzeźwień, jak również korzystających z pomocy finansowej GOPS Porąbka z powodu choroby alkoholowej. Można zauważyć, iż coraz więcej osób chce dzielić się swoimi problemami, chociaż zanim dojrżeli do podjęcia takich kroków, niejednokrotnie ich koszmar ciągnął się latami. Obecnie obserwowane jest też większe przyzwolenie społeczne na to, aby nie ukrywać własnych trudności, ludzie mają też większą świadomość i wiedzę, gdzie należy szukać pomocy. Coraz częściej zdarza się, że dorosłe już dzieci alkoholika, podejmują decyzję za swoich rodziców i starają się o pomoc dla siebie, a także wszystkich osób w rodzinie. Natomiast od paru lat maleje liczba klientów pomocy społecznej korzystających z pomocy materialnej z powodu alkoholizmu, częstym powodem tego stanu rzeczy są stawiane wymagania np. udział w terapii odwykowej., podjęcie działań w kierunku utrzymania trzeźwości, co nierzadko spotka się z odmową, lecz są i osoby, które przyjmują warunki utrzymania abstynencji, oraz leczenia odwykowego.

§ 5

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej, naprawczej na terenie Gminy Porąbka.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce,
1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Pełnomocnik Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. Punkt Pomocy Rodzinie dla Osób Uzależnionych, Szkodliwie Pijących, Członków ich rodzin, oraz Ofiar Przemocy Domowej,
4. Grupa Edukacyjno- Terapeutyczna Dla Osób Uzależnionych i Szkodliwie Pijących,
5. Grupa Wsparcia dla Osób Współuzależnionych, Ofiar Przemocy,
6. Komisariat Policji,
7. Grupa AA,
8. Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy.
9. Szkoły Podstawowe i Gimnazja,
10. Gminny Ośrodek Kultury i Wiejskie Domy Kultury,
11. Świetlice Środowiskowe- Integracyjne,
12. Świetlice działające przy OSP,

13. Parafie, Stowarzyszenia Katolickie, Zespoły Charytatywne, OAZY, Katolickie Kluby Pracy,
14. Poradnie, lekarze i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej,
15. Ochotnicza Straż Pożarna
16. ZHP
17. Towarzystwo Miłośników Ziemi Żywieckiej, oraz Miłośników Porąbki, Ludowe, Parafialne, Szkolne Kluby Sportowe.

§ 6

Cele szczegółowe programu wskazane w strategii problemów społecznych Gminy Porąbka na lata 2005- 2010:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują,
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

Kierunki działania do celów szczegółowych 1-4:

1. Ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych,
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem.
3. Wdrożenie stosownych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Zwiększenie świadomości osób młodych odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek.
7. Podjęcie działań w kierunku pozyskania wykwalifikowanej kadry do pracy w świetlicach, klubach z młodzieżą uzależnioną.
8. Podjęcie działań w kierunku organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.
9. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy.

ROZDZIAŁ II

Zadania i sposób realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2008 rok.

§ 7

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

„ Tam gdzie jest uzależniony, tam jest chora rodzina”

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem bio-psycho- społecznym. Przyczynia się do rozwoju szeregu poważnych chorób, oraz powoduje dezorganizację życia społecznego osób uzależnionych i ich rodzin. W rodzinach z problemem alkoholowym, tj. w takich, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, żyje **3-4 mln osób**, w tym **1,5- 2 mln dzieci, 2,5 mln nadużywających alkoholu**, oraz około **800 tys. osób uzależnionych**. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Gmina Porąbka nie posiada Poradni Leczenia Uzależnień, ani też Szpitala Odwykowego, ponieważ nie istnieją nawet możliwości prawne, aby stworzyć takie placówki . W tej sytuacji należy zapewnić naszym mieszkańcom dostęp do tego rodzaju usług na odpowiednim poziomie. Aby to zadanie było zrealizowane, a nasi pacjenci otrzymali właściwą pomoc, musimy brać udział w dofinansowaniu działalności tychże ośrodków, a także zakupywać konieczne usługi nie mieszczące się w kontraktach NFZ. Na poziomie lokalnym mieszkańcy mają do dyspozycji zajęcia grupy edukacyjno- terapeutycznej dla osób uzależnionych, jak również grupę wsparcia dla osób współuzależnionych, pomoc prawną, psychologiczną i informacyjną. W roku 2008 ma ruszyć pilotażowy program grupy wsparcia dla młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Sposób realizacji:

1.Kontynuacja działalności **Punktu Konsultacyjnego** (Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie- Porąbka ul. Rynek 4), który pełni rolę interdyscyplinarną, gdyż swym zasięgiem obejmuje szeroki zakres problematyki uzależnień, przeznaczony dla osób uzależnionych, współuzależnionych, oraz ofiar przemocy domowej.

-9-

Zadania Punktu:

a) Nawiązanie życzliwego, nieoceniającego kontaktu z klientem,

- b) Informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
- c) Motywowanie do leczenia,
- d) Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu - grupa wsparcia,
- e) Rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia, oraz informacji o możliwościach powstrzymania przemocy,
- f) Uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej.

W Punkcie Pomocy Rodzinie prowadzona jest działalność informacyjna, konsultacyjna, edukacyjna, prawna i psychologiczna. Tutaj następuje pierwsze nawiązanie kontaktu z klientem, który w zależności od potrzeb zostaje skierowany do odpowiedniej placówki, lub też nadal korzysta z pomocy oferowanej w Punkcie. (realizacja- pełn- instr.terap, radca prawny, psycholog, gminny koordynator ds. przemocy domowej).

Działalność Punktu Pomocy Rodzinie skierowana jest do osób uzależnionych, szkodliwie pijących, członków ich rodzin, ofiar przemocy.

Przewidywany efekt działań: Punkt w gminie jest miejscem pierwszego kontaktu dla osób w sytuacji kryzysowej.

Miejsce realizacji- GOPS Porąbka, Punkt czynny cztery razy w tygodniu w godzinach popołudniowych.

2. Finansowanie kosztów terapii i kosztów pobytu podczas wyjazdowych sesji terapeutycznych prowadzonych przez Poradnie i Ośrodki Leczenia Uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych z terenu Gminy Porąbka.

Przewidywany efekt działań: Umożliwienie przejścia całego cyklu terapii osobom pozostającym w leczeniu.

3. Dofinansowanie kosztów ponadstandardowych usług leczniczych i psychologicznych, zakup tego rodzaju usług, a także ponoszenie wydatków związanych z polepszaniem warunków lokalowych, podnoszeniem kwalifikacji personelu pracującego w zakładach opieki zdrowotnej, które świadczą usługi na rzecz mieszkańców naszej gminy w zakresie leczenia osób uzależnionych i współuzal.

Przewidywany efekt działań: świadczona pomoc będzie specjalistyczna, osoby z terenu Gminy Porąbka nie będą miały problemów z przyjęciem do tychże placówek, co jest szczególnie ważne biorąc pod uwagę, iż Gmina Porąbka nie dysponuje taką możliwością leczenia i terapii.

4. Zawarcie porozumienia w sprawie dofinansowania ponadstandardowych

usług leczniczych i psychologicznych świadczonych dla osób z Gminy Porąbka przez Izbę Wyrzeźwień w Bielsku- Białej.

Przewidywany efekt działań: Świadczone usługi będą profesjonalne, osoby z terenu Gminy Porąbka będą przyjmowane do Izby Wyrzeźwień, co znacznie ułatwi pracę Policji i niejednokrotnie zapewni rodzinie bezpieczeństwo. Natomiast dane uzyskane z Izby uzupełnią informacje GKRPA w Porąbce niezbędne w pracy z klientami, jak również przy konstruowaniu programu.

5. Finansowanie opinii biegłych w przedmiocie ustalenia uzależnienia od alkoholu na wniosek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. (realizacja-pełn. biegli sądowi- psycholog, psychiatra.)

Przewidywany efekt działań: Profesjonalna diagnoza, zwiększenie liczby osób zdających sobie sprawę z własnego uzależnienia i leczących się.

6. Finansowanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o leczenie odwykowe do Sądu Rodzinnego w Żywcu.

7. Dalsza współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Porąbce, który obecnie jest jednym z realizatorów strategii integracji i polityki społecznej, oraz czuwa nad całokształtem działań dotyczących problemów społecznych. Wdrażanie przez pracowników socjalnych programu edukacyjno-

informacyjnego dla klientów pomocy społecznej nadużywających alkoholu, motywowanie do podjęcia leczenia, zgłaszanie wniosków o wszczęcie postępowania do GKRPA w Porąbce.(realizacja-pełn, kierownik GOPS, prac.socjalni).

Przewidywany efekt działań: Udzielane klientom pomocy społecznej z problemem alkoholowym właściwego wsparcia i pomocy, oraz informacji w przypadku występowania uzależnienia, przemocy, zapobieganie marnotrawieniu środków finansowych własnych, oraz z pomocy społecznej.

8. Dalsza współpraca z kuratorami Sądu Rejonowego w Żywcu, pracujących na terenie Gminy Porąbka w obszarze problematyki uzależnień, przemocy.

Przewidywany efekt działań: Edukacja społeczna, zwiększenie liczby osób leczących się z uzależnienia i identyfikujących się z chorobą alkoholową.

9. Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w programie pomagania, krótkiej interwencji i wczesnej diagnozy.(realizacja-pełn., realizator).

do kogo skierowane działanie: Pracownicy służby zdrowia, policjanci,

pracownicy socjalni, członkowie GKRPA, nauczyciele, pedagodzy, pracownicy Gminnego Ośrodka Kultury w Porąbce, trenerzy klubów sportowych.

Przewidywany efekt działań: Podniesienie kwalifikacji osób działających w obszarze problematyki uzależnień, profilaktyki, zapobiegania rozmiarom szkód spowodowanych piciem, narkomanią, przemocą.

10. Kontynuacja działalności Grupy Edukacyjno- Motywacyjnej dla osób szkodliwie pijących i uzależnionych.(realizacja- terapeuta).

Przewidywany efekt działań: Profesjonalna pomoc dla osób uzależnionych i szkodliwie pijących w sytuacji kryzysu, możliwość skorzystania z edukacji i specjalistycznej pomocy na terenie gminy.

- 11.Utworzenie Grupy Wsparcia dla Młodzieży, której celem będzie bezpośrednia pomoc, poradnictwo i wsparcie, a pośrednio poprawa funkcjonowania młodego człowieka w otoczeniu, jak i w relacjach z samym sobą.

Przewidywany efekt działań: Młody człowiek funkcjonujący w rodzinie dysfunkcyjnej, będzie mógł zyskać odpowiednią wiedzę i umiejętności, jak żyć i postępować, by nie rezygnować z własnych celów i dążeń w obliczu uzależnienia swoich najbliższych.

- 12.Wspieranie działań i współpraca z Grupą AA .

Przewidywany efekt działań: Członkowie Wspólnoty Anonimowych Alkoholików będą mogli rozwijać i promować swoje działania, mając wsparcie ze strony władz lokalnych.

- 13.Rozpatrywanie przez GKRPA wniosków o zastosowaniu leczenia odwykowego.

Przewidywany efekt działań: Zwiększenie liczby osób leczących się, pozostających w abstynencji,ograniczenie przemocy występującej w rodzinach.

- 14.Dofinansowanie szkoleń, kursów, podnoszenia kwalifikacji osób, pracujących w obszarze problematki uzależnień.

Przewidywany efekt działań: Profesjonalność usług, coraz szersza wiedza na temat problemów społecznych i możliwości radzenia sobie z nimi.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej, prawnej, ochrony przed przemocą.

Sposób realizacji:

1. Kontynuacja prac gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który usprawnia pracę służb społecznych w tym obszarze.

Realizatorzy: Członkowie Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy- na bazie ww. zespołu pracują dwa zespoły:

- I) Zespół zajmujący się przemocą domową monitorowany przez gminnego koordynatora ds. przemocy domowej.
- II) Zespół zajmujący się przemocą i agresją w szkołach monitorowany przez szkolnych koordynatorów ds. bezpieczeństwa.

Przewidywany efekt działań: Pozwala to na sprawne przekazywanie spraw do właściwych osób i instytucji, które mając odpowiedni warsztat pracy, rozpoznają i diagnozują zjawisko przemocy, planują pomoc adekwatną do potrzeb i monitorują skuteczność podjętych działań.

2. Działalność Punktu Pomocy Rodzinie- który pełni funkcję doradczą-informującą, jak radzić sobie z danym problemem, a także gdzie uzyskać odpowiednią pomoc i schronienie.

Profesjonalne wsparcie dla ofiar przemocy domowej. Współpraca z Podbeskidzkim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Bielsku - Białej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku- Białej, Policją, Sądem, Prokuraturą- (realizacja- pełn. instr.terap.uzal.,psycholog, radca prawny, gminny koordynator ds. przemocy domowej).

Przewidywany efekt działań: specjalistyczna pomoc dla ofiar przemocy domowej, zmniejszenie szkód spowodowanych tym zjawiskiem.

3. Spotkania **Interdyscyplinarnego Zespołu d/s Przemocy w Rodzinie**, w skład którego wchodzi Kierownik GOPS, Pracownicy Socjalni, GKRPA, Pełnomocnik, Pedagogzy Szkolni, Szkolni Koordynatorzy ds. Bezpieczeństwa, Koordynator ds. Przemocy Domowej, Kuratorzy Sądu Rodzinnego w Żywcu mający dozór na terenie Gminy Porąbka, Dzielnicowi KP Kobiernice. Zebrania odbywają się jeden raz na dwa miesiące i mają na celu wymianę informacji dotyczących zjawiska przemocy pomiędzy dwoma roboczymi zespołami ds. przemocy domowej i szkolnej.

Przewidywany efekt działań: łatwiejszy przepływ informacji dotyczących sprawców i ofiar przemocy, skuteczniejsza pomoc, zapobieganie występowaniu przemocy domowej i szkolnej.

4. Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie

na terenie gminy - jeżeli zajdzie taka konieczność (gminny koordynator).

5. Kontynuacja działalności Grupy Wsparcia Dla Osób Współzależnionych.
Do kogo skierowane działanie: Ofiary przemocy, osoby współzależnione, osoby w sytuacji kryzysu.

Przewidywany efekt działań: Nabycie odpowiedniej wiedzy, oraz praktycznych umiejętności jak radzić sobie z istniejącymi trudnościami, wymiana własnych doświadczeń.

6. Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów w zakresie działań prowadzonych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i szkole.
Do kogo skierowane działanie: pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, członkowie GKRPA, kuratorzy, pracownicy służby zdrowia.

Przewidywany efekt działań: zwiększenie skuteczności i profesjonalności działań wobec przemocy.

§ 9

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W roku 2007 w Gimnazjach Gminy Porąbka został przeprowadzony program z zakresu profilaktyki uzależnień. Wnioski jakie zostały postawione na podstawie uzyskanych badań wskazują, iż młodzież gimnazjalna nie dysponuje odpowiednią wiedzą na temat obrazu prawdziwej zależności psychicznej i fizycznej jaką wywołuje narkotyk, czy alkohol, zwłaszcza w sferze emocjonalnej. Niepokojący jest fakt dużej aprobaty społecznej na tak zwane „kulturalne picie”, oraz przyzwolenie rodziców na okazjonalną „lampkę szampana”. Wiele osób ma wzorce picia wynoszone z domu. Dużym problemem podczas zajęć było określenie relacji partnerskich, szczególnie z rodzicami i przeżywanie emocji. Wiele tematów, które powinny być poruszane to tematy tabu. Wskazano, iż należy skoncentrować się na działaniach psycho-profilaktycznych, a w szczególności wspierających zachowania pozytywne, społecznie użyteczne i integrujące społeczność grup klasowych, jak też wglądu w siebie oraz komunikacji interpersonalnej.

Badania Hawkinsa, Castalano i wsp.(1992) wskazują, że czynnikami chroniącymi dzieci i młodzież przed używaniem substancji psychoaktywnych są: silna więź z rodzicami, rozwijanie zainteresowań, rozwój religijny i związane z tym praktyki oraz poszanowanie prawa i autorytetów.

Ważnym elementem działań profilaktycznych powinien stać się także sport, który stanowi alternatywę wobec nudy, staje się pomysłem na zagospodarowanie

czasu wolnego, buduje silne więzi pomiędzy partnerami oparte na współpracy, pomocy słabszym czy uczeniu się odpowiedzialności za siebie i innych, sprzyja powstawaniu bliskich relacji i przyjaźni.

Sposób realizacji:

1. Dalsze wdrażanie profesjonalnych nowoczesnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjach zgodnych z ich programami wychowawczo-profilaktycznymi.
2. Organizowanie i finansowanie programów profilaktyczno - wychowawczych, przedstawień teatralnych, projektów profilaktycznych, konkursów dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia.
Realizacja programów specjalistycznych, całościowych, obejmujących łańcuch działań skierowanych do dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.
(realizacja. pełn., nauczyciel, policjant, realizator, rodzice, dzieci i młodzież).
Przewidywany efekt działań: edukacja społeczna, prewencja alkoholowa, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem, nikotyną, narkotykami, propagowanie zdrowego, trzeźwego i mądrego stylu życia.
3. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia, miejsca do uprawiania sportu i zabawy, twórcze zagospodarowywanie czasu wolnego.
- 3.1) Dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, podczas którego przekazywane są odpowiednie treści z zakresu profilaktyki uzależnień, oraz ukazywane prawidłowe wzorce i zachowania, wskazujące na odpowiednie postawy życiowe, negujące alkohol, narkotyki, przemoc.
- 3.2) Finansowanie działalności profilaktyczno- wychowawczej Świetlic Środowiskowo- Integracyjnych.
W każdym sołectwie Gminy Porąbka w ramach domu kultury działa jedna świetlica. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych.

Cele Programowe:

- stworzenie dzieciom i młodzieży miejsca do trzeźwego i zdrowego stylu życia, uprawiania sportu i zabawy,
- stworzenie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji, wspólnoty i wzajemnej pomocy ,
- kształcenie umiejętności zmniejszania i opanowywania lęku, napięć i agresji,
- kształcenie umiejętności dobrego komunikowania się i nawiązywania satysfakcjonujących kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi,
- stymulowanie rozwoju osobistego, wypracowywanie sposobów
- samorealizacji, zainteresowań, zamiłowań i pasji życiowych.

- rozwijanie motywacji do nauki, promowanie zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych,
- integracja dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z rówieśnikami ze środowisk funkcjonujących prawidłowo,
- właściwe zagospodarowywanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

W świetlicach dzieci mają zapewnioną opiekę, ciekawie wypełniony czas wolny, przez różnego rodzaju zajęcia sportowe, plastyczne, artystyczne, komputerowe, mogą także odrabiać zadania domowe, mając do dyspozycji niezbędne przybory szkolne. Podczas wakacji i ferii zimowych dzieci korzystają również z bogatej oferty wyjazdowej: na baseny, wycieczki krajoznawcze, a także z innych atrakcyjnych propozycji. Organizowane są także imprezy okolicznościowe typu: Dzień Dziecka, Dzień Matki, Andrzejki, Mikołaj, Wigilia itp. Do świetlic zakupywany jest niezbędny sprzęt i materiał potrzebny do prowadzenia poszczególnych zajęć, jak również wykonywane są remonty i naprawy pomieszczeń świetlicowych.

3.3) Działalność Świetlic Środowiskowo- Integracyjnych określa Program Pracy Świetlic stanowiący załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3.4) Współpraca z innymi placówkami i organizacjami na terenie Gminy Porąbka, które również dysponują zasobami i możliwościami z zakresu zagospodarowania czasu wolnego, dzieci i młodzieży, głównie młodzieży uczącej się poza gminą i pracującą, poprzez działalność świetlic przy OSP czy też Parafiach, gdzie chętnie gromadzi się młodzież.

3.5) Wspieranie działań służących rekreacji i zabawie dzieci młodzieży bez alkoholu.

3.6) Organizowanie i dofinansowywanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży Gminy Porąbka, które są elementem oddziaływań profilaktycznych nastawionych na właściwe relacje rówieśnicze, kulturę osobistą, promocję zdrowia, poprzez negowanie wszelkiego rodzaju nieodpowiednich zachowań, nałogów oraz przemocy.

Przewidywany efekt działań: Zmniejszenie rozmiarów zachowań ryzykownych, patologicznych dzieci i młodzieży w związku z otoczeniem ich opieką, pomocą, wsparciem, edukacją i profilaktyką. Poprawa w funkcjonowaniu dzieci w sferze emocjonalnej, dobrym komunikowaniu, nawiązywaniu kontaktów, kształtowanie zainteresowań, wypełnianie wolnego czasu dzieci i młodzieży zajęciami sportowymi, turystycznymi, twórczymi itp.

Zaangażowanie jak największej liczby instytucji, organizacji w działania na rzecz ograniczenia ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży.

4. Współpraca z Komisariatem Policji w Kobiernicach- z udziałem policjanta prowadzenie zajęć edukacyjnych z zakresu uzależnień, przestępczości, bezpieczeństwa i prawa karnego.
Do kogo skierowane działanie: uczniowie, rodzice.
Przewidywany efekt działań: edukacja społeczna, prewencja uzależnień, zapobieganie wczesnym kontaktom z alkoholem, grupami przestępczymi i sektami.
5. Ograniczanie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez młodzież- Gmina Porąbka będzie włączać się w ogólnokrajowe działania na rzecz ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, oraz nietrzeźwym, a także będziemy prowadzić także własne akcje, heppeningi i kampanie profilaktyczne.
Przewidywany efekt działań: Zmniejszenie ilości przypadków sprzedaży alkoholu nieletnim, mniej osób nieletnich nietrzeźwych, mniej osób łamiących prawo.
6. Dożywianie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
Przewidywany efekt: Dzieci, które będą brały udział w takich programach będą mogły skorzystać z posiłku.

§ 10

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Współpraca z Instytucjami, Stowarzyszeniami i Osobami Fizycznymi, które służą rozwiązywaniu problemów społecznych, poprzez wymianę informacji, doświadczeń, edukację publiczną, masowe rozpowszechnianie materiałów szkoleniowo- informacyjnych., organizowanie wspólnych imprez mających na celu doinformowanie społeczności lokalnej.
2. Przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców na drogach. To zadanie prowadzone jest głównie przez Komisariat Policji w Kobiernicach za pomocą stałych kontroli trzeźwości kierowców na naszym terenie, oraz ich edukację poprzez materiały profilaktyczne. Kontrole te są wpisane w harmonogram pracy Policji.
Do kogo skierowane działanie: Społeczność lokalna.
Przewidywany efekt działań: Edukacja społeczna, prewencja alkoholowa zapobiegająca kontaktom ze środkami zmieniającymi świadomość, oraz zmniejszenie ilości nietrzeźwych osób za kierownicą.

3. Wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich.
4. Współpraca z organizacjami i instytucjami realizującymi programy mające na celu działania profilaktyczne, zapobiegawcze, propagowanie trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży., typu: ZHP, Kluby Sportowe, Towarzystwo Miłośników Ziemi Żywieckiej, Parafiami, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury. Dofinansowywanie na podstawie zgłaszanych projektów - rozpatrywanych na posiedzeniach GKRPA.

Do kogo skierowane działanie: dzieci i młodzież z terenu Gminy Porąbka.

Przewidywany efekt działań: promocja zdrowia i aktywnego wypoczynku, motywacja do twórczego i mądrego spędzania czasu wolnego, stworzenie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania problemom społecznym.

§ 11

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Ogólnopolskie badania przeprowadzone w roku 2004 wykazały, że około 80% sprzedawców sprzedaje alkohol nieletnim. Niestety, na terenie naszej gminy badania te również się potwierdziły, ponieważ badanie przeprowadzone wśród młodzieży gimnazjalnej na początku 2007r. wskazało na podobną skalę tego niepokojącego zjawiska. Sprzedaż alkoholu osobie nieletniej zgodnie z prawem jest przesłanką do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Mimo wszczynania dużej liczby tego typu postępowań, jedynie nieliczne kończą się odebraniem zezwoleń. Powodem są zawilości proceduralne, umożliwiające podważenie zapadających postanowień, a także trudność zebrania materiału dowodowego.

Sposób realizacji.

- 1) Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców alkoholu,
 - 2) Bezpośrednie włączanie młodzieży w działania profilaktyczno- edukacyjne skierowane do sprzedawców alkoholu,
 - 3) Podejmowanie czynności prawnych w przypadku stwierdzenia łamania prawa
- Przewidywany efekt działań:** Edukacja społeczna, stosowanie przepisów prawa, zmniejszenie szkód społecznych, sankcje karne dla łamiących prawo.

§ 12

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Ustawa z dnia 13.06.2003 r. (Dz.U. 2003 r. Nr 122 poz.1143) o zatrudnieniu socjalnym określa zasady zatrudnienia socjalnego i wymienia jako jedną z kategorii: osoby uzależnione od alkoholu po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego. Koszt utrzymania jednej osoby kształtuje się na poziomie około: 20.000 zł. Do tej pory w skali całego kraju powstało kilkanaście takich instytucji, natomiast jeżeli mieszkańcy naszej gminy zostaną skierowani do Centrum Integracji Społecznej, gmina może podjąć decyzję o współfinansowaniu tej placówki w koniecznym zakresie.

§ 13

Bieżąca obsługa i ewaluacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Koordynowanie zadań zawartych w programie przez Pełnomocnika Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poradce w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy poprzez:
 - 1) Przeprowadzanie rozmów z osobami wnioskowanymi do GKRPA w celu zobowiązania do leczenia przez rodzinę, Policję, GOPS, Prokuraturę, Sądy, Izbę Wyrzeźwień m.in.- Motywowanie do podjęcia leczenia.

Do kogo skierowane działanie: Osoby uzależnione i szkodliwie pijące.

Przewidywany efekt działań: zwiększenie osób identyfikujących się z problemem alkoholowym i podejmujących leczenie.

- 2) Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy, stosowanie procedury Niebieskiej Karty.

Przewidywany efekt działań: Udzielanie profesjonalnej pomocy w sytuacji występowania przemocy, gromadzenie odpowiedniej dokumentacji obrazującej przemoc w rodzinie z możliwością wykorzystania przez właściwe instytucje (policja, sąd, prokurator)

Czas realizacji: w zależności od ilości zgłaszanych osób, oraz potrzeb w tym zakresie- posiedzenie raz lub dwa razy w miesiącu.

Wykonawcy: członkowie GKRPA przeszkoleni w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

- 3) Współpraca z GOPS, Policją, Izbą Wyrzeźwień w Bielsku- Białej, kuratorami sądowymi i innymi instytucjami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz motywowania osób do podjęcia leczenia.
- 4) Kierowanie osób z problemem alkoholowym do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia, po uprzednim badaniu przez biegłego w przedmiocie uzależnienia do alkoholu.
- 5) Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu, oraz istniejącego limitu zgodnie z obowiązującymi uchwałami rady gminy w tym zakresie, dla organu który wydaje zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
- 6) Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Porąbka pod kątem przestrzegania zasad zawartych w zezwoleniu na sprzedaż alkoholu, po otrzymaniu stosownego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Porąbka.
- 7) Tworzenie warunków do bieżącej realizacji Gminnego programu, zakup niezbędnych materiałów, książek, ulotek, programów edukacyjnych w celu wyposażenia szkolnych biblioteczek profilaktycznych, jak i Rodzinnego Punktu Pomocy w Porąbce, zakup niezbędnych urządzeń technicznych do pomieszczeń Punktu i Gminnej Komisji, opłacanie wywiadów środowiskowych przeprowadzanych dla potrzeb Komisji.
- 8) Promowanie działalności profilaktycznej na łamach lokalnej prasy, a także w mediach, branie udziału w lokalnych imprezach trzeźwościowych, jak również współpraca z gminami ościennymi w tej dziedzinie.
- 9) Kontynuacja szkoleń członków GKRPA w Porąbce, udział w konferencjach, naradach dotyczących problematyki uzależnień, przemocy.
- 10) Utworzenie rezerwy finansowej na zadania mogące wyniknąć w trakcie realizacji programu.

§ 14

Wynagrodzenie za pracę w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wynagrodzenie Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Porąbce ustala się w następującej wysokości:

- 1) **Przewodniczący : 200.00 zł** za jedno posiedzenie
- 2) **Pełnomocnik: 150.00 zł** za jedno posiedzenie
- 3) **Sekretarz: 170.00 zł** za jedno posiedzenie
- 4) **Członek: 130.00 zł** za jedno posiedzenie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadania te zostały zapisane w art. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity - Dz. U. 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami). Pozostałymi dokumentami stanowiącymi prawną podstawę działań w tym zakresie jest ustawa o samorządzie gminnym, oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzący w skład Strategii Problemów Społecznych uchwalany corocznie przez Radę Gminy. Program na 2008 rok zawiera zadania wynikające bezpośrednio z ww. aktów prawnych, dostosowany do rzeczywistych potrzeb gminy, a ujętych w Strategii Problemów Społecznych Gminy Porąbka na lata 2005-2010.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansowany jest ze środków pozyskiwanych za zezwolenia na sprzedaż alkoholu. W celu prawidłowej realizacji zadań w nim zawartych powoływany jest pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program Pracy Świetlic Środowiskowo- Integracyjnych Gminy Porąbka w roku 2008.

Świetlice funkcjonują w pomieszczeniach Domów Kultury Gminy Porąbka, prace w świetlicach organizują instruktorzy zatrudnieni przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury oraz Wójta Gminy Porąbka.

Zgodnie z założeniami, na zajęcia w świetlicach przychodzą wszystkie chętne dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Obecność uczestnika zajęć odnotowywana jest w zeszycie obecności, który jest do wglądu w każdej ze świetlic.

Świetlice działają w godzinach popołudniowych od poniedziałku do piątku w czasie całego roku kalendarzowego, podczas ferii i wakacji organizacja zajęć ulega zmianie.

Głównym i zasadniczym celem działalności świetlic jest zapewnienie wszystkim chętnym dzieciom miejsca, w którym mogą przyjemnie spędzić czas wolny, jednocześnie ucząc się wielu pożytecznych czynności, poprzez wpajanie i wskazywanie odpowiednich postaw oraz wzorców postępowania. Uczestnicy zajęć znajdując się pod właściwą opieką, korzystają ze wsparcia wychowawców, jak również grupy. Dzieci i młodzież ze świetlic środowiskowo- integracyjnych bierze czynny udział w licznych konkursach, imprezach profilaktycznych, prezentując w ten sposób swoje osiągnięcia.

Uwaga wychowawców skupiona jest na tworzeniu odpowiedniej atmosfery, która powinna procentować coraz większą ilością dzieci i młodzieży skupionej w świetlicach i chętnej do pracy w grupie rówieśniczej, jak również nad własną osobą.

1. Działalność opiekuńcza:

- konsultacje z uczniami, pomoc w nauce, odrabianiu zadań domowych,
- kontakt z wychowawcami, pedagogiem szkolnym,
- dożywianie szczególnie w okresie ferii i wakacji,
- paczki mikołajkowe, nagrody za udział w konkursach,
- współpraca z GOPS w zakresie pomocy materialnej dzieciom z rodzin o niskim statusie materialnym.

2.Działalność wychowawcza:

- spotkania w grupie- dyskusje, burza mózgów, warsztaty twórcze, ćwiczenia integracyjne,
- rozmowy indywidualne,
- praca w grupie, dyskusje, filmy edukacyjne, rysunek, spotkania z ciekawymi osobami ze świata kultury, nauki, sztuki itp.,
- zajęcia informatyczne, podstawy obsługi komputera,
- organizowanie wycieczek, wyjść do kina, na wystawy, przedstawienia teatralne, wyjazdy na basen, lodowisko, zajęcia sportowe na salach gimnastycznych, halach sportowych, wolnym powietrzu i siłowni.

3.Terapia zajęciowa

a) terapia plastyczna

- twórczość plastyczna dzieci, różne rodzaje technik plastycznych, dekoracyjnych, bibułkarstwo, makrama, tkactwo, haft, roboty szydełkowe

b) terapia muzyczna

- słuchanie muzyki, nauka piosenek, nauka gry na instrumentach muzycznych

c) terapia ruchowa

- gry, zabawy ruchowe, turystyka piesza, rozgrywki, zajęcia i konkursy sportowe.

d) terapia przez sztukę

- warsztaty teatralne, aktorskie dla dzieci i młodzieży gimnazjalnej.

4. Doskonalenie zawodowe wychowawców

- udział w szkoleniach, warsztatach,
- samodoskonalenie poprzez lekturę literatury fachowej, książek, czasopism.

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Bujakowie ul. Bielska 24
czynna od poniedziałku do piątku w godz: 13.00-19.00.**

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Czańcu ul. K.K. Wojtyły 30
czynna od poniedziałku do piątku w godz: 14.00- 18.30.**

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Kobiernicach ul. Parkowa 20
czynna od poniedziałku do piątku w godz; 14.00-20.00.**

**Świetlica Środowiskowo- Integracyjna w Porąbce ul. Rynek 22
czynna od poniedziałku do piątku w godz: 13.00- 19.00.**

